

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Τμήμα Διοίκησης & Προσωπικού
Τηλ. : 210-6411526

Αθήνα 26-3-2021

Αριθ. Πρωτ. 7660/20

Αριθ. Γνωμοδότησης: 9

ΠΡΟΣ

**Την κα Γενική Γραμματέα Αντεγκληματικής Πολιτικής
του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη**

ΘΕΜΑ: Τρόπος έκτισης της χρηματικής ποινής που επιβάλλεται σε «ημερήσιες μονάδες» κατ' άρθρο 57 Π.Κ., σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής που καθορισθέντος ύψους αυτής, σε ευρώ, για κάθε ημερήσια μονάδα (άρθρο 80 παρ. 4, 5 νΠ.Κ.) και τρόπος έκτισης της στερητικής της ελευθερίας ποινής, που ορίσθηκε από το δικαστήριο κατ' άρθρο 80 παρ. 6 του νΠ.Κ.

Επί του ερωτήματος που διατυπώνεται στο υπ' αριθμ. πρωτ. 3868/2020 έγγραφο της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης του Αγροτικού Καταστήματος Κράτησης Ανηλίκων Τίρυνθας, το οποίο μας διαβιβάσθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 12295οικ./2020 έγγραφό σας, ζητώντας να γνωμοδοτήσουμε επ' αυτού, θεωρούμε αναγκαίο να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

Κατά τη σταθερή θέση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, το αντικείμενο και τα όρια της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου προβλέπονται στη διάταξη του άρθρου 25§2 του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ΚΟΔΚΔΛ - Ν.1756/1988, όπ. ισχ.), συνίσταται δε η αρμοδιότητά του αυτή στη διατύπωση της γνώμης του γενικώς και αφηρημένως ως προς την αμφιλεγόμενη έννοια διατάξεων νόμων επί ζητημάτων γενικότερου ενδιαφέροντος, και πάντως όχι επί υποθέσεων επί των οποίων επελήφθησαν ήδη ή πρόκειται να επιληφθούν οι αρμόδιες δικαστικές αρχές, ή επί θεμάτων που απασχόλησαν ή πρόκειται να απασχολήσουν τα δικαστήρια ή τα δικαστικά συμβούλια, προς αποφυγή επηρεασμού της κρίσης τους, ενόψει μάλιστα και των προβλεπομένων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων (βλ. Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ 47/1994 [Π. Ζαβολέα] σε Π. Κατραλή, Γνωμοδοτήσεις της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου 1951-1994, 1994, σελ. 17, Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ 2771/1994 [Στ. Κουτελιδάκη], ΕλλΔνη 1995, 1661, Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ 752/1995 [Στ. Κουτελιδάκη], Υπερ. 1996, 366, Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ 5/2001 [Δ. Κατσιρέα], Ποιν. Δικ. 2002, 30 και πρόσφατες Γνωμοδοτήσεις Εισ ΑΠ 1/2018 και 2/2018 [Β. Πλιώτα] Ποιν Χρ 2018, 328 = Ποιν Δικ 2018, 208, 5/2018 [Ε. Σπυροπούλου], Ποιν.Χρ 2018, 553, 9/2018 [Κ. Παρασκευαΐδη], ΠοινΧρ 2018, 556 και 10/2018 [Δ.Παπαγεωργίου], ΠοινΧρ 2018, 556, καθώς και Ευτύχη Φυτράκη, Ο εισαγγελέας και το κράτος δικαίου, Το 2008, σελ. 351 επ. 389, 390). Η πάγια αυτή (αυτο)περιοριστική θέση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ως προς τη γνωμοδοτική της αρμοδιότητα, με βάση τη διάταξη του άρθρου 25§2 ΚΟΔΚΔΛ, συνδυάζεται και με την παραδοχή, ότι το αντικείμενο της γνωμοδότησης του Ανώτατου Εισαγγελέα πρέπει να αφορά ευρύτατες

κατηγορίες προσώπων, αφού μόνον τότε πρόκειται περί θέματος που παρουσιάζει γενικότερο ενδιαφέρον (βλ. Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ 1/2005 [Β. Μακρή], Ποιν. Δικ. 2005, 107). Στην προκειμένη περίπτωση, επί του άνω θέματος, μετά τη θέση σε ισχύ του Π.Κ. (Ν.4619/2020), στο άρθρο 57 αυτού, προβλέπονται, ο προσδιορισμός της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες, τα όρια αυτής της ημερήσιες μονάδες, κατά τις διακρίσεις της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, καθώς και το ύψος κάθε ημερήσιας μονάδος, από ένα (1) έως εκατό (100) ευρώ. Περαιτέρω, στο άρθρο 80 παρ. 1 του νΠ.Κ. ορίζεται η επιμέτρηση και η απότιση της χρηματικής ποινής, ως προς την οποία το δικαστήριο έχει ορίσει, πρωτίστως, τον αριθμό των ημερησίων μονάδων, όσο και το ύψος αυτών. Από το συνδυασμό των διατάξεων των παραγράφων 4, 5 και 6 του ίδιου άρθρου, προκύπτει, ότι σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής της χρηματικής ποινής, είτε αμέσως, είτε με δόσεις, εντός της προθεσμίας που καθόρισε το δικαστήριο, ή τέλος, με παροχή κοινωφελούς εργασίας, ως υποκατάστατο της χρηματικής ποινής, στην περίπτωση που η τελευταία αντικαταστάθηκε με προσφορά κοινωφελούς εργασίας (η οποία έχει ανασταλεί με άρθρο 98 παρ. 1 Ν. 4623/2019), στο μέτρο που ορίζει το δικαστήριο, τότε ο καταδικασθείς είναι υποχρεωμένος να εκτίσει τη στερητική της ελευθερίας ποινή, την οποία καθόρισε το δικαστήριο, μαζί με τη χρηματική ποινή. Η έκτιση της ως άνω στερητικής της ελευθερίας ποινής, τίθεται ως τελευταίο ζητούμενο, επειδή ο καταδικασθείς δεν εξέτισε, παρά τις παραπάνω περισσότερες, παρεχόμενες από το νόμο, εναλλακτικές δυνατότητες, την επιβληθείσα χρηματική ποινή, σε ημερήσιες μονάδες. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, αποκλείεται η αναστολή εκτελέσεως της εν λόγω στερητικής της ελευθερίας ποινής.

Εξάλλου, από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 553 παρ. 2 και 552 του ν.Κ.Π.Δ. προκύπτει ότι οι χρηματικές ποινές που υπολογίζονται σε ημερήσιες μονάδες, δεν βεβαιώνονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., ώστε να εισπραχθούν, με βάση τις σχετικές για την είσπραξη δημοσίων εσόδων διατάξεις (Κ.Ε.Δ.Ε.), αλλά εκτίονται, κατά τις κείμενες διατάξεις για την εκτέλεση των στερητικών της ελευθερίας ποινών. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, είναι προφανές ότι το ζήτημα που τέθηκε, δεν παρουσιάζει γενικότερο ενδιαφέρον, κατά την αληθή έννοια του νόμου. Περαιτέρω, τούτο επιλύεται ρητά από τις προαναφερόμενες νομικές διατάξεις. Ως εκ τούτων, δεν μπορεί να αποτελέσει, ευθέως, αντικείμενο γνωμοδότησεως του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Σε κάθε περίπτωση, η κρίση του εκάστοτε αρμοδίου, κατά το άρθρο 549 Κ.Π.Δ. εισαγγελέα εκτελέσεως, εκφερόμενη με την κατά το άρθρο 562 εδ. α' Κ.Π.Δ. αιτιολογημένη διάταξή του, αρκεί για την επίλυση του εν λόγω ζητήματος, **χωρίς να ανακύπτει, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, περίπτωση προσφυγής στη διαδικασία των αμφιβολιών ή των αντιρρήσεων του άρθρου 562 εδ. β' Κ.Π.Δ., αφού δεν υπάρχει κενό ή ασάφεια στο νόμο, παρά μόνον σε ειδικές περιπτώσεις, οριζόμενες στην τελευταία νομική διάταξη.**

Αθήνα, 26 - 3-2021

Η

Αντίεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Αριστέα Ι. Θεοδόση

Κοινοποιείται: 1) Αγροτικό Κατάστημα Κράτησης Ενηλίκων Τίρυνθας.

**2) κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών της Χώρας και δι' αυτών στους
κ.κ. Εισαγγελείς Πρωτοδικών της περιφέρειας τους.**